

5/9/15 Volker Wraat

Koen Haegens
Amsterdam

Met 775 miljoen euro heeft ING dinsdag de duurste schikking ooit met justitie in Nederland getroffen. Minstens zo pijnlijk is de imagoschade die de witwasaffaire oplevert: ondanks alle crisisbeloften belombeldde de bank uit winstbejag op het interne toezicht.

Het gaat om vier witwaszaken die speelden tussen 2010 en 2016 bij ING in Nederland. Zij zijn volgens het Openbaar Ministerie (OM) 'exemplarisch' voor de talrijke blunders die de bank maakte bij de aanpak van criminele geldstromen. Om aan een slepende rechtszaak te ontkomen, betaalt ING 675 miljoen euro. Daar komt nog eens 100 miljoen euro bovenop. Dat is het bedrag dat ING ten onrechte zou hebben bespaard door te weinig personeel in te zetten om dubieuze klanten en verdachte geldstromen te controleren.

MILJARDENBOETES

De hoogte van de schikking is een teken dat Nederland voorzichtig opschuift richting de Verenigde Staten. Daar zijn miljardenboetes voor banken schering en inslag. In Nederland is dat anders, maar dankzij een wetswijziging mag justitie sinds 2015 rekening houden met de omzet van een bedrijf. 'Je wilt tenslotte wel een boete geven die pijn doet', verklaart een woordvoerder van het OM. Desondanks valt het bedrag nog altijd in het niet bij de winst die ING maakt. Alleen al de eerste helft van dit jaar hield de bank onder de streep ruim 2,6 miljard euro over.

De bank kwam begin 2016 aan het rolen toen ING in meerdere politiedossiers opdook als huisbankier van criminelen. Het daaropvolgende onderzoek genaamd 'Houston', schetste een ont-

Recordboete voor ING na witwassen

Criminelen konden jarenlang hun miljoenen witwassen bij ING. Om aan een rechtszaak te ontkomen treft de bank een schikking. De top die verantwoordelijk is, blijft zitten.

hutsend beeld van de gang van zaken bij de grootste bank van Nederland. Zo wist ING vaak amper wie haar klanten waren. Waarschuwingen van toezicht houder DNB werden genegeerd. 'Het resultaat is dat cliënten jarenlang voor criminele activiteiten nagenoeg ongestoord van de rekeningen van ING NL gebruik hebben kunnen maken', concludeert het OM.

ALARMBEL

Typerend voor de chaotische gang van zaken is het systeem waarmee ING in Nederland elke dag de ruim 11 miljoen transacties van haar klanten in de gaten moet houden. Gebeurt er iets gek, dan hoort er een alarmbelletje rinkelen. Maar voor meerdere soorten witwassignalen bleek het aantal alerts van hogerhand te zijn beperkt tot maximaal drie per dag. Daarna hield het systeem ermee op. De reden? Volgens het OM was dat onder meer het gebrek aan voldoende personeel om alle signalen te controleren.

Na de ophef over de ingetrokken loonsverhoging van ruim 50 procent voor ING-topman Ralph Hamers, krijgt het imago van ING opnieuw een knauw. Sinds het uitbreken van de kredietcrisis tien jaar geleden beweren de Nederlandse banken dat zij hun leven gebeterd hebben. ING geeft in haar verslagen hoog op van de 'orange code', die de medewerkers van de bank opdraagt ethisch te handelen. Toch constateert justitie nu dat bij ING de winst boven het naleven van de regels ging. De top van de bank zag hier onvoldoende het belang van in, aldus het onderzoek, en 'er werd te weinig personeel beschikbaar gesteld'.

'Het is geen goede dag voor ING', reageerde ceo Ralph Hamers dinsdag in een telefonische persconferentie. De conclusie is helder: we hebben grote

fouten gemaakt.' Hoewel hij samen met de rest van het ING-bestuur dit jaar geen bonus zal ontvangen, wil de topman niet opstappen. Volgens Hamers vragen de problemen juist om leiderschappen 'rigoreuzemaatregelen'.

Die zijn deels al genomen. Een tiental verantwoordelijke medewerkers is bestraft, van schorsing tot het terugvorderen van bonussen. Ook is het aantal medewerkers dat toezicht moet houden op dubieuze transacties in Nederland verdriedubbeld, van 150 naar 450 voltijdsfuncties.

Hamers ontkent desondanks dat er een direct verband bestaat tussen de reorganisatie van de afgelopen jaren, waarbij duizenden banen geschrapt werden, en de nu geconstateerde misstanden. 'En het heeft al helemaal niets te maken met het verplaatsen van banen naar het buitenland.'

De afgelopen jaren heeft ING honderden banen geoutsourcet naar twee mondiale service centra, in de Filipijnse hoofdstad Manila en het Slovaakse Bratislava. Medewerkers op die laatste locatie screenen onder meer ING-klanten en trekken verdachte transacties na. Op dit moment worden voor die werkzaamheden, getuige de vacatures op de website, nog diverse nieuwe krachten gezocht.

Minister Hoekstra van Financiën noemt de gang van zaken bij ING 'buitengewoon ernstig'. 'Dit raakt opnieuw aan het vertrouwen in de financiële sector.' Of de schikking nog een staartje krijgt, is onduidelijk. Justitie zegt onvoldoende bewijste hebben gevonden om ING-bankiers persoonlijk te vervolgen. Maar naast het OM hebben de afgelopen tijd ook de Amerikaanse autoriteiten om informatie gevraagd. ING verwacht desondanks geen verdere acties door de gevreesde Amerikaanse beurswaakhond SEC.